

АНТИФЕОДАЛЬНА БОРОТЬБА (1648-1772 роки).

З XVII століття є перші дані про кількість населення Микуличина та всіх його великих присілків. Тоді тут було 86 будинків, у яких проживало 473 особи (ЦДІА, ф. 5, о.1).

З поодиноких даних можна довідатись про земельні ресурси та господарство населення з 1680-х років. У Микуличині та Ямній нараховувалось 3,5 ланів та 60 штук великої рогатої худоби.

Як і раніше населення займалось тваринництвом, обробкою деревини, виварюванням і торгівлею солі. Щотижня для магнатів Белзецьких відробляли 1-2 дні пішої чи тяглої панщини, часто працювали при обслузі дворів, будівництві замкових укріплень, приймали участь у сімейних війнах феодалів. Селяни платили грошима подимне, рогівщину, різні контрибуції, а також здавали до дворів пряжу, курей, яйця тощо. Декому доводилось возити в далекі краї сіль, гнати на закордонні ярмарки відгодованих волів. Пани та їх лакеї часто вдавались до насильства, побоїв, відбирали у селян майно, виганяли з господарств тощо. Все це викликало у селян негодування, а, інколи і відкриті виступи, які беруть початок в 1680-х роках. Антифеодальний рух розпочався стихійно, незалежно від загальнополітичних обставин, в надії на власні сили, що якісно відрізняє його від селянських виступів 1648 року в околицях Делятина. Цей рух отримав назву опришківства.

Першим ватажком опришків, що діяли на у верхів'ях Пруту, був Нестор, покараний за свою діяльність судом у Делятині в 1681 році. Історично підтверджено, що ним та його побратимами вчинено 38 “незаконних” вчинків, в т.ч. 7 акцій проти корчмарів та арендарів, 6 акцій на панські двори, 4 напади на купців та 4 напади на панські млини.

В 1696 році великий загін опришків Василя Лунги напав і пограбував косівських багачів та корчмарів. У складі цього загону згадується Іван Зіняк з Микуличина. Великого розголосу наробили операції хороброго опришківського ватажка Івана Пискливого. В 1703 році його опришки діяли в Отинії і Березові, а також у Микуличині, де на подвір'ї вбили зненавидженого отамана Гната і його слугу, що інформував шляхту про рухи опришків. В 1704 році Пискливий підпорядкувався закарпатському ватажкові Пинті і разом з ним зробив напад на косівського лихваря Геделія. В цьому нападі приймали участь Микульчак з Ямної та Іван Зінах з Микуличина. В 1730-х роках оперував Петро Сабат та Григорій Дранка з Делятина, які разом з Федором Нікоракком і Йваном Кожаком з Микуличина, Семеном Коперчуком, Семеном Баюраком, Юрком Панчуком та Петром Марчуком з Дори, в 1727 р. напали на багача Петранку і забрани в нього гроші, зброю та харчі (Грабовецький, 1982).

В 1738 році вперше в долині Пруту появились опришки Олекси Довбуша, які напали і пограбували багачів з Чорних Ослав. В 1739 році опришки Довбуша вбили в Ланчині жупника, пограбували арендаря та вчинили розбої у Добротові. В 1741 р. цей загін вів кількадедний бій з микуличинцями, що охороняли на рокитській дорозі кутських купців. З обидвох сторін були жертви, а в Микуличині спалено кілька будинків. В перших роках опришківської діяльності Довбуша в його ватазі знаходились і деякі мешканці Микуличина, зокрема брати Яворівці, Федір Никорак та Іван Кошак. Відтак, до ватаги Довбуша пристав його сестрінок Павло Орфенюк з Ямної та Василь Баюрак з Дори. Крім того, Довбушеві побратими мали по селах таких своїх однодумців як Павло та Степан Дроніви з Ямної та дрібні шляхтичі Мушинський і Лентоцький з Ослав, що постачали загін харчами та зброєю (Грабовецький, 1982).

Проти опришків шляхта організувала загони смоляків та каральні відділи війська силою понад 2500 чоловік. Карателі ходили по селах, знущались над мирним населенням, заставляли їх видавати опришків, а багачів вербували собі в помічники. У Ворохті смолякам вдалось залучити до висліджування опришків найбагатшого у селі Мочерняка, а в Космачі – Дзвінчука. В 1745 році Довбуш постановив розправитись з ними. З Ясеня, де певний час перебував, він з своїми товаришами Орфенюком та Баюраком подався до сестри в Ямній. Тоді ж Баюрак відвідав своїх рідних у Дорі. Після цього вони верхами повернулись у Ворохту і вбили там Мочерняка, а його господарство спалили. Звідти направились в Космач розправитись з Дзвінчуком, але останній заздалегідь довідався про наміри Довбуша, підготувався його зустріти кулею і убив ватажка опришків. Це сталось вночі з 23 на 24

серпня 1745 року. Після смерті тіло Довбуша пошматували і куски на пострах населенню повісили на колах у Микуличині і Чорному Потоці.

Після смерті Довбуша на деякий час рух опришків припинився. Лише 1749 року Семен Баюрак з Дори разом з своїм сином та дорянами Ільком Семеновим і Андрієм Дроботяковим організували загін, до якого пристали один легінь з Микуличина та два легіні з Ямної і вчинили напад на корчмаря у Стопчатові. Але цей напад випав невдало і Семен Баюрак з деякими побратимами потрапив в руки карателів. Тим часом, в 1750 році, після п'ятирічної конспірації, почав свою опришківську діяльність В.Баюрак, до загону якого належали Стефанн Бабчук та Олекса Іваничук з Ямної, брати Баюраки з Дори тощо. В 1751 році В.Баюрак влаштував похід на Долину, а пізніше оперував над Черемошем. У прикриті хвилини переслідування смоляками скривався у Дорі. В 1754 році його підступно зловили і стратили (Клапчук М., 1972).

В 1758-1759 роках через цю місцину походом пройшли опришки Івана Бойчука, а в 1760 р. – три брати Хромінчуки з Микуличина брали участь в операціях Семена Калиняка з Волосова. На цьому основні виступи опришків проти феодалів закінчились.

Картина нелегкого життя населення в XVIII столітті буде неповною, якщо не згадати про бешкети російських загонів, що під час конфедерацій шляхти вештались на Покутті в 1703-1717, 1733-1736, 1739, 1763, 1767 та 1768 роках, а також про великі морози в 1709, 1739, 1765, 1766, 1776, 1788 та 1795, нальоти саранчі в 1706, 1747 і 1781, пошесті хворіб в 1705, 1719-1721, 1730, 1737, 1739 та 1770-1771 роках.